

7.5 Proposició del Grup Municipal de PxC de rebuig al projecte Barcelona World.

El secretari presenta la proposició del Grup Municipal de PxC, de 10 d'abril de 2014, que es transcriu a continuació:

“Vist que l'acord entre CiU i PSC signat el passat diumenge 30 de març a Tarragona per modificar la llei 2/1989 sobre Centres Recreatius Turístics assegura la viabilitat del projecte Barcelona World. Aquesta modificació s'aprovarà previsiblement el proper 24 d'abril al Parlament, i amb el nou marc legal arribarà la construcció d'un macro-complex turístic amb hotels, casinos i botigues de luxe als terrenys dels municipis de Salou i Vila-seca.

L'aprovació de Barcelona World comportarà la requalificació dels usos d'aquests terrenys propietat de La Caixa -que actualment són només residencials-, vist que en ells estava projectada la construcció de xalets. Dels actuals 500.000 metres quadrats edificables es passarà a una xifra que es multiplicarà gairebé per 5 fins arribar als 2.475.000, segons es desprèn d'una de les disposicions addicionals que han aprovat CiU i PSC. Aquesta ampliació indiscriminada del sòl edificable obre les portes a reeditar errors i vicis propis de l'època de l'explosió urbanística amb l'especulació immobiliària i el monocultiu del totxo. La requalificació es portarà a terme d'una sola vegada en lloc de fer-la tram a tram, una pràctica que remet als anys de la irresponsable bombolla immobiliària gestada a finals del segle XX i que havent-se perllongat fins l'any 2007 va procurar suculents beneficis als promotors i constructors.

Atès que la rebaixa de la fiscalitat del joc als casinos del 55% actual fins al 10% previst afavorirà empreses que manegen altes xifres de negoci i obtenen grans guanys econòmics. Aquest descompte fiscal beneficia, doncs, empreses amb un alt poder financer que invertiran a Barcelona World, a més dels quatre casinos que hi ha a Catalunya, que en trauran un rèdit sense ni tan sols haver fet cap inversió. L'impulsor -el grup Veremonte- posava com a condició indispensable per tirar endavant el projecte una substancial rebaixa en la fiscalitat del joc. El Govern de Catalunya ha cedit, doncs, davant les exigències dels empresaris del joc i ha acabat dissenyant una llei a mida d'aquestes elits minoritàries àvids de beneficis econòmics, i es desentén per tant del principi de l'interès general que ha de regir la tasca de legislar.

Atès que la rebaixa fiscal als casinos ja ha despertat l'interès de la resta del sector del joc per fer seva aquesta demanda. Europer, l'Associació Independent d'Empreses Operadores de Màquines Recreatives de Catalunya, ha demanat que s'estengui l'acord signat diumenge 30 de març a Tarragona als bingos i a les màquines recreatives dels bars.

Atès que la laxitud fiscal amb els casinos és un greuge vers els autònoms i les pimes, veritables motors de l'economia a Catalunya, que han d'afrontar una pressió fiscal cada cop més elevada amb una facturació a la baixa. En plena crisi el casino de Barcelona va ser la societat que més guanys va aportar al grup Peralada amb 5,4 milions d'EUR en un sol any, i el casino de Perelada, del mateix hòlding, en va generar 1,2 milions.

Atès que un dels paràmetres per aplicar rebaixes fiscals a un determinat sector econòmic ha de ser que la seva activitat generi un benefici per la societat, i per tant que estigui subjecta a l'interès general. Lluny d'això la implantació d'espais de joc com els casinos pot tenir un impacte social negatiu en una societat en què l'índex d'atur

castiga prop del 25% de la població activa i especialment els joves, entre els quals aquest percentatge s'enfila fins el 50%. La manca d'horitzons laborals i la desesperació davant les estretors econòmiques pot portar aquestes persones a confiar les expectatives de millora a l'atzar i fer que acabin atrapats en una espiral de deutes o en la ludopatia.

Atès que l'assignació d'un 1% de la inversió màxima prevista a Barcelona World per programes socials de diversa índole, inclosa la lluita contra la ludopatia, és un gest simbòlic, superficial i insuficient davant un problema que s'origina arran de la implantació del citat projecte. La veritable responsabilitat social corporativa radica en desenvolupar una activitat econòmica que no produeixi perjudicis començant pel propi entorn, no pas en dedicar una ínfima part dels guanys a posar en marxa accions de cara a la galeria que busquen netejar consciències i preservar la reputació de les empreses l'activitat de les quals genera un impacte negatiu. A més el compromís d'aportar l'1% de tota la inversió a programes socials apareix a l'acord bilateral de CiU i PSC, però no està previst que estigui inclòs a la llei, per la qual cosa no passa de ser un text amb bones intencions sense conseqüències en cas d'incompliment. Addicionalment aquesta aportació es preveu difícil d'argumentar davant les firmes que no són operadores de joc i ja han donat el sí a la promotora Veremonte per formar part del projecte Barcelona World.

Atès que la implantació de Barcelona World perpetua un model productiu que no diversifica l'economia i renuncia a un creixement econòmic sostenible. Anys enrere el creixement econòmic es va confiar a un sector finit com és la construcció i ara es disposen les esperances en el turisme, amb la qual cosa la dependència de l'exterior s'acreu.

Atès que el model productiu de Catalunya ha d'aspirar a basar-se en el coneixement, en la formació qualificada dels treballadors, el valor afegit, la dinamització del teixit empresarial, l'aposta per l'I+D+i, la promoció de polítiques industrials i de re-industrialització.

Vist que entre les clàusules que inclou la nova normativa s'accepten els intermediaris, que podran concedir crèdit als jugadors. Aquesta mesura obre les portes a que les persones puguin esdevenir addictes al joc, gastant recursos dels que no disposen i no podran retornar o que tindran dificultats per restituir, i acabin veient-se atrapades en una espiral de deutes o abocades a la ludopatia.

Atès que la legislació està patint una sèrie de modificacions que atorga a Catalunya condicionants per esdevenir un paradís del blanqueig de capitals per part de la delinqüència internacional. Al setembre de 2013 el Govern d'Espanya va aprovar concedir permisos de residència als estrangers que adquirissin un immoble per valor igual o superior als 500.000 euros amb la Llei 14/2013 de 27 de setembre de suport als emprenedors i la seva internacionalització. Amb el desembarcament massiu de la indústria del joc a Catalunya s'estén una catifa vermella a la instal·lació dels braços financeres de les organitzacions delictives.

Atès que la primera fase del projecte Barcelona World, que contempla aixecar una zona de botigues de luxe, dona compte que es tracta d'una iniciativa projectada a esqueses de la realitat social i econòmica de Catalunya, on el nombre de famílies sota el llindar de la pobresa i amb cada vegada menys recursos és creixent.

El model turístic de Catalunya ha de possibilitar l'harmonia entre la població local i el gaudi dels turistes i ha de posar en valor el patrimoni natural, paisatgístic, cultural i artístic propi.

Catalunya ha de ser un espai habitable on els catalans siguin els veritables protagonistes i no mers espectadors d'una construcció artificial, d'aparador, dissenyada a mida pel turisme d'alt poder adquisitiu i privativa per a la pròpia població local a l'estil dels resorts de països caribenys.

Per tot l'anterior, el Grup municipal de Plataforma per Catalunya presenta al Ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents acords:

Primer.- Manifestar el rebuig d'aquest Ajuntament al projecte Barcelona World.

Segon.- Instar els grups parlamentaris del PSC i CiU a suspendre el pacte que fixa la modificació de la Llei 2/1989, de 16 de febrer, del consorci del Centre Recreatiu i Turístic (CRT), que es materialitzarà el proper 24 d'abril.

Tercer.- Instar el Govern de la Generalitat a no abaixar les bases imposables actuals als casinos de jocs previstes a la Llei 25/1988, de 31 de desembre, de mesures administratives, fiscals i d'adaptació a l'euro.

Quart.- Donar trasllat d'aquest acord a tots els grups polítics del Parlament de Catalunya, als Ajuntaments de Salou i Vila-Seca i a l'Observatori del Joc de Catalunya.”

El senyor Albert Pericas, portaveu del Grup Municipal de PxC, diu que està previst que el Barcelona World (BW) entri en funcionament al 2016. Diu que cada complex tindrà hotel i en total sumaran 12.000 habitacions aproximadament, A més a més, hi hauran restaurants, comerços, teatre, centre de convencions, casino, oficines i serveis. Se situarà a Port Aventura, en els actuals terrenys de Mediterranean Beach and Golf, societat del parc temàtic de la Caixa.

Comenta que diuen que el BW pretén captar 10 milions de visitants a l'any d'oci familiar i donar ocupació a unes 20.000 persones de forma directa i a unes altres 20.000 més de forma indirecta.

Posa com a exemple la Walt Disney Company, que és el grup empresarial capdavanter, pioner i el més tecnificat del món en el sector de les grans instal·lacions d'oci. Diu que van avaluar la resposta europea als macroespais d'oci i van trobar que la resposta europea és molt diferent de la resposta americana o asiàtica, sent una de les principals diferències que a Europa hi ha un percentatge elevat de clients a l'inici de l'activitat, que hi van un cop per curiositat però no els freqüenten amb tanta periodicitat com sí ho fan en altres llocs del món.

Diu que potser això permet especular sobre si estudis previs realitzats per EuroVegas-Madrid han detectat problemes d'aquesta índole que puguin explicar la seva marxa enrere o l'actual situació de stand by sine die del projecte.

Comenta que qüestions d'aquest tipus potser expliquen els nombrosos fracassos i les poques experiències positives de grans parcs a Europa. Una de les exitoses és Port Aventura i també el propi EuroDisney, Legoland a Baviera, Gardaland al nord d'Itàlia, i

alguns altres de dimensió més reduïda. I potser expliquen també que Port Aventura, tot i que el projecte inicial d'Anheuser Busch (AB) era molt bo i de característiques molt adaptades a la demanda europea, necessiti fer grans i freqüents inversions periòdiques per renovar l'atractiu de l'oferta i estimular l'afluència motivada per la curiositat inicial sobre les novetats i que, a més i al contrari que als primers anys, necessiti cada vegada més com a clients els turistes propers i no tan propers.

Diu que entrant en el que és específicament BW, és obvi que un parc temàtic basat en grans atraccions i un macroespai basat en casinos i en el joc com a centre d'atenció, són coses diferents. Però això no obsta que els dos tipus d'implantació siguin susceptibles de rebre de les respectives demandes respostes diferents a Europa i a altres continents com Amèrica o Àsia. D'altra banda, troba que hi ha alguna coincidència en l'origen de les iniciatives d'impulsar Port Aventura i BW per part del govern català. Port Aventura neix com un gran projecte i com a reacció a la pèrdua d'EuroDisney, amb París com a guanyadora. Una cosa semblant passa amb BW. El 7 de setembre de 2012, just el dia anterior al fet que es donés a conèixer que EuroVegas optava per Madrid, el Govern català va anunciar el projecte. Troba que la foto amb La Caixa quedava molt bonica, però més que la seva implicació podia indicar que es lliurava, encara que fos a canvi d'accions amb un futur incert, de les 500 hectàrees de terreny que es va haver de quedar. La percepció general va ser d'improvisació de l'anunci degut principalment a la indefinició sobre el contingut i la viabilitat del projecte.

Diu que hi ha una polèmica ja oberta que fon i sintetitza dues qüestions: d'una banda les reserves d'amplis sectors davant d'un projecte que es percep com un incentiu o foment potencial de la ludopatia vista com a problema social; i de l'altra, agreujant aquesta percepció, un tractament fiscal del joc molt favorable i que a molts sembla discriminatori.

Diu que una primera pregunta pertinent podria ser: estem parlant d'un projecte o d'un difús núvol de fum? Diu que es parla de BW com d'una cosa molt concreta i tangible, cosa sobre la qual es pot estar a favor o en contra, impedir o materialitzar, implantar o no implantar. Però implantar què? Diu que pel que es coneix públicament, una mena d'un gran centre d'oci basat en casinos amb diversos espais diferenciats per ambients de diferents parts del món i per a la implantació es disposa d'uns terrenys adjacents a Port Aventura i d'una empresa promotora que diu disposar de 4.500 milions d'€ i de contactes amb tercers interessats. No sembla molt ni molt concret. Diu que el mateix President Mas ho va dir clarament en la presentació de l'acord amb el PSC per modificar la Llei del Parlament de Catalunya 2/1989, de 16 de febrer, sobre centres recreatius turístics CRT, precisant que es tractava d'un acord per fer legalment viable la implantació, no d'una altra cosa.

No obstant això, comenta que alguns crèduls alcaldes i hotelers de la zona exerceixen com a grup de pressió per garantir la implantació i faciliten xifres increïblement precises de volum de beneficis econòmics i de creació de llocs de treball directes i indirectes que es generaran, xifres que com sempre els mitjans de comunicació divulguen en titulars sense preguntar el més mínim sobre la metodologia dels càlculs.

Però diu que hi ha més. Si com s'ha vist, una potent i tecnificada maquinària empresarial com Walt Disney Company comet errors de disseny i de previsions en abordar projectes de gran envergadura, com es pot confiar en les avaluacions i criteris d'estaments i persones bastant menys qualificades i expertes per a això?

En un altre sentit, diu que convé recordar que l'encara vigent llei esmentada, possibilita l'expropiació de terrenys per construir els dos CRT.

Segurament convé explicar que un CRT és, segons la Llei de 1989 un parc temàtic amb uns mínims d'extensió, inversió i atraccions d'alta tecnologia necessàriament acompanyats de camps de golf, zones hoteleres i residencials, és a dir exclou tota possibilitat d'implantació de parcs temàtics (excepte molt petits) sense aquests additius. Un dels missatges llançats per AB al retirar-se del projecte va ser que ells pretenien fer tan sols un parc temàtic, no urbanitzacions i que estaven disposats a comprar els terrenys sense necessitat del benefici de l'expropiació, donant amb això peu a moltes especulacions sobre qui eren els potencials beneficiaris de les plusvàlues dels terrenys de Vila-seca i Salou expropiats per implantar el CRT.

Diu que el cas és que, efectivament, es van expropiar les 800 hectàrees per construir el CRT on està ubicat Port Aventura, no sense un llarg i dur conflicte amb la majoria dels antics propietaris. Diu que convé recordar-ho perquè aquest no és ni de bon tros una dada irrellevant. En tota expropiació la mesura s'empara en el concepte d'interès general i el sòl obtingut és precisament per ser usat en les finalitats concretes aduïdes com a justificació d'aquest interès general, en aquest cas els usos previstos en un CRT tal com el defineix la Llei cal tenir present que no es tracta d'una requalificació ordinària de sòl ordinari sinó de sòl expropiat. Assenyala que la pregunta sorgeix immediatament: És possible aplicar ara altres usos a aquest sòl sense risc d'incórrer en una il·legalitat per no haver executat els usos previstos i per canviar-lo ara per altres, obrint la possibilitat d' un eventual ressorgiment del conflicte plantejat pels expropiats o els seus hereus?

Finalment, planteja una darrera pregunta, potser una mica retòrica però no sense sentit. Diu si no estarem confonent l'evident i saludable compatibilitat entre indústria i oferta d'oci amb el lliscament involuntari però no per això menys perillós de convertir Catalunya en un parc temàtic?

En no haver-hi cap més intervenció, l'alcalde sotmet la proposició 7.5 a votació, i el Ple la rebutja per 14 vots negatius (11 GMCiU i 3 GMERC), 7 abstencions (3 GMPSC, 2 GMPP i 2 GMCUP) i 2 vots afirmatius (2 GMPxC).